

16 AKCIÓNAP a nők elleni erőszak ellen
november 25 – december 10

Idén is felvonulással emlékeztek meg a nőket érő erőszak áldozatairól

Két héten át tartanak a strukturális erőszak megfékezését célzó programok

Budapest, 2010. november 28. **A hagyományoknak megfelelően idén is a Néma Tanúk részvételével vonult végig a „16 akciónap a Nők Elleni Erőszak Ellen” elnevezésű kampányt hivatalosan megnyitó felvonulás, amely ezúttal a Pilvax Kávézótól indult és a Vörösmarty térre érkezett. A nők elleni családon belüli erőszak áldozataira megemlékező, s a társadalmat – különös tekintettel a politikai élet szereplőit – cselekvésre felszólító eseményt követően figyelemfelhívó és tájékoztató programok várják az érdeklődőket december 10-éig.**

Hazánkban az ORFK nyilvántartása szerint idén eddig 42 nő halt meg családon belüli erőszak következtében. A partnerük vagy volt partnerük által bántalmazottak száma becslések szerint évente eléri a félmilliót Magyarországon. Minden ötödik nő él vagy élt már olyan kapcsolatban, ahol rendszeres testi bántalmazásban volt része, és még mindig hetente egy nő elveszíti életét ilyen körülmények között – ahogy ezt a 2010-es adatok is alátámasztják. A családok jelentős részében jellemző módon jelen van tehát a testi és nem utolsó sorban a lelki terror – bár erről gyakran még az áldozatok közvetlen környezete sem tud.

Segítség! De honnan?

Az Eurobarométer 2010-es felmérése alapján a magyar válaszadók 77%-a szerint **a szigorúbb törvényi szabályozás nyújtana tényleges segítséget a bántalmazott nők számára.** A közvélemény tehát markánsan megfogalmazza a hatékonyabb jogszabályok iránti igényt. Így nyilvánvaló félretájékoztatás, ha a kormányzat arra hivatkozik, miszerint a társadalom nem állna készen a hatékony és szigorú szabályozásra. Azonban sem ez, sem az egyes becslések szerint akár tízszeres látencia – ami azt jelenti, hogy csak minden tizedik eset jut a hatóságok tudomására –, sem a halálos áldozatok magas száma a jelek szerint nem gyakorolnak kellő nyomást a jogalkotásra.

A párkapcsolati erőszakkal foglalkozó civil szervezetek nyílt levelére adott válaszában az igazságügyi szaktárca arra az álláspontra helyezkedett, hogy folytatja az eddigi igazságügyi kormányzatok időhúzó taktikáját. Bár elismerik a párkapcsolati erőszak problémájának komplexitását, azonban álláspontjuk szerint „társadalmi problémát elsődlegesen társadalmi szinten kell kezelni”. Az 1095/2010. Kormányhatározat 22. pontja előírja a családon belüli erőszak fogalmának megfelelő jogágakban történő pontos meghatározását – 2011. december 31-i határidővel. **Az erőszaktevők hatékony elrettentése tetteik elkövetésétől tehát további legalább egy évet várat magára.**

A megfélemlített és bántalmazott nők számára **lelki és jogi segítséget nyújtó segélyvonalhoz** forduló áldozatok gyakran az anonimitás védőbástyája mögé rejtőznek, azonban egyre több az olyan telefonáló, aki tisztában van helyzeté jogtalan voltával, és nem az anonimitásban, hanem a hatékony jogvédelemben látja biztonságát zálogát. A családon belüli erőszak elszenvetői – a világ több országában, köztük

Magyarországon is, elvégzett felmérések szerint 95%-ban nők – főként azért félnek bántalmazóiktól, azért szégyellik áldozattá válásukat és azért érzik magukat anyagilag és fizikailag kiszolgáltatottnak, mert megtapasztalták, hogy az intézményrendszer és a jog nem nyújt védelmet számukra.

Bár egyre többen – köztük ismert sportolók és színészek – merik nyíltan felvállalni, hogy párkapcsolati erőszak áldozatai, a tények még mindig azt igazolják, hogy **a bántalmazott nők nagy része egyáltalán nem vagy csak nagyon későn kap segítséget.**

A szervezeteinkhez forduló nők rendszeresen arról számolnak be, hogy a súlyosan bántalmazó apa számára is kötelesek biztosítani a gyermek(ek) láthatását. Amennyiben pedig gyermekeik védelmében az anyák ezt mégis megtagadják, akkor először pénzbírsággal, majd kiskorú veszélyeztetése miatt büntetőeljárások indításával próbálják meg őket ellehetetleníteni. A legsúlyosabb probléma tehát az, hogy azok az intézmények, szervezetek, akik az áldozatok védelmére lennének hivatottak, nemhogy nem segítenek, de kifejezetten a bántalmazottak ellenében lépnek fel. Jogsegély-szolgálatunkat idén több olyan bántalmazott nő is megkereste különböző büntetés-végrehajtási intézményekből, akik hosszú hónapokat töltöttek előzetes letartóztatásban, vagy tíz éven felüli szabadságvesztést kaptak büntetésül, miután hosszan tartó, súlyos szexuális és fizikai erőszak elszenvedése után megvédték magukat. Világosan látszik ügyeinkből, hogy amíg a párkapcsolati erőszak a jog számára nem megfogható, addig az áldozatok hatékony védelme helyett az áldozathibáztatás, a másodlagos viktimizáció és az elkövetők felelősségének az elmosása a jellemző tendencia.

Szüléset=erőszak?

Közel egy évtizede rendezték meg először Magyarországon a „16 akciónap a Nők Elleni Erőszak Ellen” elnevezésű eseménysorozatot, amelynek szükségessége a párkapcsolatokban megnyilvánuló brutalitás egyre nyilvánvalóbb felszínre kerülésével az évek során sem vesztett aktualitásából. A figyelemfelhívó és felvilágosító célzattal megszervezett kerekasztal-beszélgetések és filmvetítések ebben az évben **a családon belüli erőszak mellett a szülészeti erőszak** problémakörére koncentrálnak - tekintettel többek között a nők szüléssel kapcsolatos önrendelkezési jogainak korlátozását eredményező jogi helyzetre, és az e jogukkal élni kívánó nők, partnereik, és az őket ebben segítő szakemberek megfélemlítését célzó sorozatos intézkedésekre.

„Az anya joga eldönteni, hogy gyermekét hol akarja világra hozni” – olvasható a NEFMI Egészségügyért Felelős Államtitkárságának kijelentése a Minisztérium honlapján. Ennek ellenkezőjéről tanúskodnak azonban mindazok a sajnálatos események és intézkedések, amelyeket **az otthonszülést választó anyáknak és az őket segítő szakembereknek kell elszenvedniük.** A szakmai szervezetek és az új egészségügyi kormányzat október közepén egyeztetést tartott az intézeten kívüli szüléssel kapcsolatos jogszabályi hiányosságok megszüntetése érdekében. Ebben az esetben is elmondható – ahogyan a családon belüli erőszak hatékony szankcionálásáról –, hogy **az áttörést jelentő jogszabályi változások még váratnak magukra.**

A probléma megoldásáig mit tehetnek mindazok, akik háborítatlan körülmények között szeretnének életet adni gyermeküknek intézményi kereteken kívül? Valóban felelőtlen szülők és szakemberek sokasága választja és támogatja a természetes körülmények között lezajló szülés lehetőségét? Vagy ezt csak azok állítják, akik erkölcsi és anyagi vesztesei lehetnek az egészségügyi intézményeken kívüli (otthon)szülésnek, akiknek szakmai létjogosultsága kérdőjeleződhet meg akkor, ha Magyarországon is - az Egészségügyi Világszervezet (WHO) állásfoglalásának megfelelően- elismerést nyer az otthonszülés biztonságos volta? Valóban szükség van-e minden, általánosnak tekinthető rutin beavatkozásra és eljárásra a gyermekét kórházi körülmények között világra hozó nőnek?

A családon belüli és a szülészeti erőszak témakörök kapcsán felmerülő kérdésekre válaszokat kaphatnak az érdeklődők **november 25.** (Nemzetközi Nap a Nők Elleni Erőszak Ellen) és **december 10.** (az Emberi Jogok Nemzetközi Napja) **között.** A kampány során az alábbi programok várják a látogatókat:

Előprogramok:

- November 22. (hétfő), 10.00: **Erő a változáshoz** – segítő munka párkapcsolati erőszak áldozataival és gyermekeivel (Baranya Megyei Esélyegyenlőségi Iroda Esélyek Háza)
- November 24. (szerda), 16.30: **Áldozat vagy partner? – Kerekasztal-beszélgetés a párkapcsolati erőszakról** (Baranya Megyei Esélyegyenlőségi Iroda Esélyek Háza)
- November 24. (szerda), 18.00: **Akvárium c. film vetítése** (Uránia Mozi – Pécs)

Programok:

- November 25. (csütörtök), 16.30: **EFA Európai Férfi Akadémia (pro)feminista kerekasztal-beszélgetés sorozat - Szil Péter: A nők elleni erőszak és a férfiak** (Budapesti Corvinus Egyetem - Kari Tanácsterem (új épület))
- November 26. (péntek), 14.00: **Nők mint az erőszak áldozatai a médiában– pódiumbeszélgetés** (ELTE BTK, Budapest, Múzeum krt. 6-8., Kovács Máté terem)
- November 27. (szombat), 17.00: **"...Szakálla volt gender..." filmklub - Enyém vagy!, színes, feliratos spanyol film** (Budapest, VI. Teréz krt. 7., fszt. 1.)
- November 28. (vasárnap), 14.00: **Felvonulás** (indulás: Pilvax kávéház - 1052 Budapest, Pilvax köz 3.)
- November 29. (hétfő), 18.00: **Filmklub – Csillag Ádám: Nincs kegyelem a földi pokolban** (Bem Mozi - 1023 Budapest Margit körút 5.)
- November 30. (kedd), 17.00: **Strukturális erőszak kerekasztal-beszélgetés** (Pilvax kávéház - 1052 Budapest, Pilvax köz 3.)
- December 1. (szerda), 10.00: **Drágám, hol a vacsorám?** (TILOS Rádió műsora)
- December 2. (csütörtök), 18.00: **Szülészeti tájékoztatók, nyilatkozatok, beavatkozások – kerekasztal-beszélgetés** (Pilvax kávéház - 1052 Budapest, Pilvax köz 3.)
- December 2. (csütörtök), 9.00 – 15.00: **Konferencia a Bíró nők Egyesületének szervezésében - Nancy GERTNER, amerikai szövetségi bírósági elnök: A családon belüli erőszak önálló jelenségkénti értékelése, társadalmi és jogi megközelítés, bírósági gyakorlat tapasztalatai** (Legfelsőbb Bíróság - 1055. Budapest, Markó utca 16.)
- December 4. (szombat), 16.00: **Verbális erőszak a szülészeten** (Pilvax kávéház - 1052 Budapest, Pilvax köz 3.)
- December 4. (szombat), 18.00: **Gyász és veszteség feldolgozása a szülés körül** (Pilvax kávéház - 1052 Budapest, Pilvax köz 3.)
- December 7. (kedd), 14.30: **A sivatag virága (Desert Flower)- filmvetítés** (P'Art Mozi, 2000 Szentendre, Dunakorzó 18.)
- December 8. (szerda), 17.00: **Feminista Filmklub - 4 hónap, 3 hét, 2 nap című film vetítése, utána beszélgetés** (REGINA NőHáz, Gödöllő, Rögös u. 66.)
- December 9. (csütörtök), 18.00: **Geréb Ágnes ügye a nemzetközi emberi jogi normák és szülészeti szabályok tükrében** (Pilvax kávéház - 1052 Budapest, Pilvax köz 3.)

- December 10. (péntek), 10.00 – 20.00: **Emberi Jogok Napja** (Budapesti Európai Ifjúsági Központ - BUDAPEST, ZIVATAR UTCA 1-3.)

A programokról részletesebben tájékozódhat: <http://16akcionap.org/esemenyek>

Szervezők

A „16 Akciónap a Nők Elleni Erőszak Ellen” kampány civil szervezetek, két Esélyek Háza, önkéntesek és az egyes programoknak otthont adó intézmények együttműködésében valósul meg.

A 2010-es magyarországi események szervezői:

Amnesty International Magyarország, Budapesti Esélyegyenlőségi Koordinációs Iroda – Esélyek Háza, HRSI (Human Rights Initiative), Magyar Női Érdekérvényesítő Szövetség, Mindenszülésért Mozgalom, Module (Magyarországi Dúlák Egyesülete), Mona (Magyarországi Női Alapítvány), NANE (Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen Egyesület), PATENT Jogvédő Egyesület, Regina Alapítvány, Stop – Férfierőszak Projekt, TAVAM

További információ:

16akcionap.org

Sajtókapcsolat:

Szabó Gabriella

szabo.gabi@nane.hu

Mobil: 06 30 248-5842

Temesvári Bernadett

temesvari.bernadett@chello.hu

Mobil: 06 30 465-1334